

27. јун 2013.

Заједнички радни план Швајцарске и Србије

УВОД

Потврђујући нашу посвећеност "принципима сарадње" договореним на Министарском савету у Виљнусу (МЦ.ДЕЛ/62/11) као и из Заједничке изјаве коју су дали наши цењени министри иностраних послова у децембру 2011, припремили смо овај Заједнички радни план нашег председавања ОЕБС-ом 2014. и 2015. године, у континуитету.

Наши заједнички циљеви се заснивају на чврстој решености да радимо заједно, вођени државама чланицама, а у складу са одлукама ОЕБС-а, у циљу консолидације мира, просперитета и демократије у региону ОЕБС-а, као и обезбеђивања капацитета наших председавања да одговоре на било коју ситуацију. У том смислу, тежићемо да се ослањамо на напредак у остваривању заједничке визије успостављене Астанском јубиларном декларацијом о слободној, демократској, заједничкој и недељивој евроатлантској и евроазијској безбедносној заједници која се простире од Ванкувера до Владивостока. Све три димензије и аспекти безбедности су међусобно повезани и од једнаке су важности. Потребна је већа посвећеност и ангажовање свих земаља учесница, нарочито у спровођењу наших заједничких обавеза.

Оба председавања ће бити реализована на непристрасан, транспарентан и ко-оперативан начин, уз помоћ чланица Тројке и у блиској сарадњи са свим извршним структурама ОЕБС. За Швајцарску и Србију, наша улога представља и прилику и изазов да усмере Организацију, у сусрет четрдесетогодишњици Завршног акта из Хелсинкија.

Поздрављамо усвајање Министарске одлуке број 3/12 „Процес ОЕБС Хелсинки +40“ прошле године у Даблину, која нам даје оквир да следимо процес оријентисан ка резултатима на основу координисаног стратешког приступа, уз вишегодишњу перспективу и континуитет у раду земаља учесница према безбедносној заједници. Украјинско председавање има нашу пуну подршку у унапређењу овог процеса. Истовремено, подржаћемо Иницијативе Другог колосека, као важан и комплементаран елемент наших укупних активности.

Уверени у то да овај процес може да обезбеди платформу за нову стратешку агенду ОЕБС-а до 2015. и даље, договорили смо се о низу области рада које би довеле до побољшања атмосфере поверења између земаља учесница и које би донеле већу подударност ставова. Уверени смо да ће такав приступ приближити све нас визији заједничке безбедносне заједнице коју делимо. Постизање овог циља ће, више него икада, захтевати подршку и сарадњу свих држава учесница.

На основу ових разматрања, договорили смо се о следећем:

1. Питања више-димензионалности

Свеобухватан и кооперативни приступ ОЕБС-а безбедности представља главну вредност Организације, коју треба очувати. Сматрамо више-димензионалност Организације њеном кључном снагом и компаративном предношћу и у том циљу смо одлучни да наставимо да се бавимо политичко-војном, економском, еколошком и људском димензијом као јединственом целином. Потврђујући да Завршни акт из Хелсинкија и све друге норме КЕБС/ОЕБС, принципи и обавезе остају наш заједничко постигнуће и темељ нашег рада, настојаћемо да унапредимо ефикасност вишедимензионалне сарадње ослањајући се на тековине ОЕБС-а како бисмо одговорили новим изазовима и претњама. Имајући ово у виду, посебно ћемо предузети следеће кораке:

- Анализу садашњих и будућих претњи и изазова, као и могућности, с циљем да поново заострим профил ОЕБС-а и да ојачамо његов одговор и допринос изградњи безбедносне заједнице
- Јачање и побољшање сарадње са организацијама цивилног друштва / невладиних организација и истраживачких центара у свакој од димензија, укључујући јачање академске мреже ОЕБС
- Преглед и ажурирање постојећег алата за рано упозорење, превенцију конфликта и начине пост-конфликтне рехабилитације, нарочито у погледу олакшавања дијалога и давања подршке посредовању
- Израду Акционог плана за младе и безбедност из вишедимензионалне перспективе, на основу већ развијених активности у оквиру ОЕБС-а
- Промовисање политике за борбу против трговине људима, на основу недавне иницијативе и активности ОЕБС у овој области

- Надоградња Акционог плана из 2004. године за унапређење родне равноправности и израда ОЕБС-ове стратегије за примену равноправности полова како би се додатно учврстила матрица родне равноправности и имплементација свих обавеза у вези са равноправности полова, укључујући Резолуцију 1325 СБ УН

2. Политичко-војна димензија

Политичко-војна димензија је од кључног значаја за спречавање сукоба, рано упозоравање и управљање кризама, као и за изградњу поверења међу државама чланицама. Значај прилагођавања и јачање политичко-војних инструмената ОЕБС у складу са променљивим безбедносним окружењем је један од кључних резултата Крфског процеса, што је у више наврата поновљено на узастопним Министарским саветима. Декларација из Астане о обележавању јубилеја признаје да контрола конвенционалног наоружања и режими мера изградње поверења и безбедности (ЦСБМ) остају главне алатке за обезбеђивање војне стабилности, предвидљивости и транспарентности, и треба их ревитализовати, ажурирати и модернизовати. У сарадњи и координацији са председавањима Форума за безбедносну сарадњу (ФСЦ) током 2014. и 2015, планирамо да допринесемо овим достигнућима и да учинимо додатне напоре у следећим областима:

- јачање војне стабилности, предвидљивости и транспарентности значајно ажурирајући и модернизујући Бечки документ из 2011.
- унапређење дијалога и размене мишљења о контроли конвенционалног наоружања и режиму ЦСБМ
- Јачање ОЕБС-овог Кодекса понашања у политичко-војним аспектима безбедности и повећање његове како примене тако и обухвата
- Тежња ка пуној имплементацији ОЕБС-овог Плана акције (ПоА) о малом оружју и лаког наоружању, јачање механизма помоћи, као и обавезе и пројекти о залихама лаког и малокалибарског наоружања и конвенционалне муниције.

3. Транснационалне претње и изазови (ТНТ):

- Декларација из Астане о обележавању јубилеја из 2010. године позвала је на веће јединство у погледу циља и деловања у суочавању

са појавом транснационалних претњи, као што су тероризам, организовани криминал, илегалне миграције, пролиферација оружја за масовно уништење, сајбер претње и недозвољена трговина малокалибарским и лаким наоружањем, дрогом и људима. У том контексту, треба узети у обзир извештај генералног секретара ОЕБС о спровођењу одлуке број 2/09 донете на Министарском савету ОЕБС у Атини о даљим напорима ОЕБС да се суоче са транснационалним претњама и изазовима безбедности и стабилности, као и одлуку бр 9/11 Министарског савета у Вилњусу о јачању координације и кохерентности напора ОЕБС-а за решавање транснационалне претње. Стога ћемо наставити нарочито следеће:

- Даљу примену Одлуке Министарског савета бр 4/12 о напорима ОЕБС-а за решавање транснационалних претњи
- Даљи развој доприноса ОЕБС у области ИЦТ/Сајбер безбедности
- Појачати ангажовање ОЕБС-а у вези са спровођењем закона и кривичним правосуђем, као и са његовим аспектима више димензионалности
- Јачање и даље развијање напора ОЕБС у погледу безбедности и управљања граница приликом бављења прекограничним ТНТ.

4. Решавање сукоба током целог циклуса сукоба

Наша председавања ће подржати сва средства у циљу повећања напора за решавање постојећих сукоба на простору ОЕБС-а на миран начин, у договореним форматима, и помоћи све напоре да се спречи избијање нових кризних ситуација. Намера нам је да именујемо специјалне представнике за постојеће дуготрајне сукобе, са мандатом који покрива оба узастопна периода наших председавања. На Министарском савету у Вилњусу децембра 2011, државе учеснице су поставиле за циљ јачање способности ОЕБС-а у вези са свим елементима циклуса сукоба. Посебно треба да буде ојачана способност ОЕБС-а да ефикасно реагује у ситуацијама напетости или кризе. Наши приоритети ће бити да се:

- Настави спровођење структуралног дијалога између земаља учесница у циљу пружања помоћи надлежним органима ОЕБС у њиховим напорима да се развију потребни алати и капацитети

- Пружи подршка практичној примени омогућавања и посредовања у дијалогу на терену, укључујући и путем јачања капацитета за подршку посредовању
- Јача регионална сарадња, процеси помирења и суочавања с прошлошћу
- Побољша рано упозорење унапређењем аналитичких капацитета структура ОЕБС

5. Економска и еколошка димензија

Сматрамо да би ОЕБС требало да изоштри своју улогу у економској и еколошкој димензији, а нарочито да буде активан где год су та питања релевантна за превенцију конфликта и изградњу поверења (укључујући и области као што су миграције, управљање водама, енергија, климатске промене, управљање ризиком за настајање катастрофа, и саобраћај). Стога би ОЕБС требало да развије јаче брендирање у оквиру друге димензије. Ми ћемо се сконцентрисати на следеће теме:

- Развијање даљих активности на основу Даблинске министарске декларације о јачању доброг управљања и борби против корупције, прања новца и финансирања тероризма, укључујући и бављење повраћајем украдене имовине
- Решавање глобалних и регионалних проблема животне средине у контексту промовисања безбедносне сарадње
- Бављење питањем одрживог управљања водом и несташицом воде

6. Људска димензија

У Декларацији о обележавању јубилеја из Астане, шефови држава или влада су поново потврдили своју посвећеност принципима на којима се заснива ОЕБС. Такође су потврдили да је морало да се уради више како би се обезбедило пуно поштовање и примена начела и обавеза. Такође, на самиту у Астани, државе учеснице су изјавиле да су обавезе које се односе на људску димензију морале да буду обезбеђене и ојачане и да је требало уложити већи напор за њихово промовисање. Истакле су значајну улогу цивилног друштва у пружању помоћи државама учесницама у обезбеђивању пуног поштовања људских права, основних слобода, демократије и владавине права. Ми ову изјаву узимамо као смерницу за наш план рада у области људске димензије. Дакле, договорили смо се о следећим приоритетима:

- Јачање спровођења свих обавеза ОЕБС-а у погледу људске димензије
- Даље ажурирање и јачање обавеза, на основу рада претходних председавања
- Јачање веза са цивилним друштвом и промовисање његовог активног учешће како би се осигурало напредовање ка заједничким циљевима држава учесница
- Праћење процеса разматрања догађаја људске димензије и јачање инструмената праћења ОЕБС.

7. Капацитети и структуре ОЕБС-а

Намеравамо да истражимо кораке за унапређење ефикасности процеса Организације, њене структуре и унутрашњих процедура како бисмо боље реаговали на тренутне и евентуалне будуће изазове. Изазовне економске околности захтевају даља побољшања у дугорочном планирању кад год је то могуће. Заједничка одговорност свих држава чланица је да обезбеде да смањење буџета не угрози укупни капацитет Организације као и да размотре могућност обезбеђивања додатних ресурса. Наша председавања су спремна да координирају напоре посебно у следећим областима:

- Тежња да се преокрене тренд нултог номиналног раста, као и да се подржи и помогне Неформална радна група за скале доприноса
- Даље испитати начине за јачање правног оквира ОЕБС, укључујући и давање међународно-правног субјективитета Организацији
- Наставак рада на реформи буџетског циклуса, побољшању годишњег програмирања теренских мисија, и циљање на вишегодишње стратешко планирање буџета
- Јачање културе евалуације ОЕБС-а
- Јачање ефикасности Организације промовисањем интеракције и сарадње између Секретаријата, институција и операција на терену
- Јачање ефикасности операција на терену, укључујући и јачање регионалне сарадње
- Побољшање ефикасности механизма специјалних и личних представника путем повећања њихове институционалне подршке како

би се оспособили да боље помогну државама учесницама у спровођењу својих обавеза.

8. Партнери за сарадњу

Интеракција са партнерима треба да буде конкретнија и пројектно-оријентисана. Настојаћемо да се ослонимо на постојећи замах и да пратимо било какву заинтересованост других земаља које желе да постану партнери ОЕБС-а. Такође ћемо имати за циљ

- Продубљивање дијалога и сарадње са медитеранским партнерима, посебно применом мера дефинисаних на састанцима и конференцијама Партнера, као и промовисањем Иницијативе Другог колосека

- Продубљивање и операционализацију дијалога и сарадње са азијским партнерима, с посебним освртом на евентуалне безбедносне импликације у погледу повлачења ИСАФ из Авганистана.

9. Парламентарна скупштина

Парламентарна скупштина ОЕБС-а има важну улогу. Ценимо рад парламентарца у промовисању вредности и обавеза ОЕБС-а. Парламентарна скупштина и ОДИХР имају комплементарне улоге у посматрању избора и треба да се утврди да они раде руку под руку у циљу јачања утицаја ОЕБС-а. Ми ћемо настојати да унапредимо сарадњу са Парламентарном скупштином.

10. Сарадња са међународним организацијама:

На основу Истанбулске платформе за безбедносну сарадњу из 1999, наша намера је да даље развијамо односе са другим релевантним регионалним и међународним организацијама које деле циљеве и вредности ОЕБС-а у циљу капитализације синергија. Промовисаћемо блиску сарадњу одржавањем редовних комуникација са таквим организацијама на различитим нивоима, укључујући и на терену. Спремни смо и да позовемо њихове представнике на састанке ОЕБС-а.

У циљу постизања онога што је договорено у овом Заједничком радном плану, Србија и Швајцарска ће даље развијати модалитете о њиховим заједничким активностима. Овај радни план може се прилагодити узимајући у обзир будућа кретања. Ми ћемо настојати да повећамо ефикасност седница Сталног савета и седница одбора, укључујући и организовање заједничких манифестација где је то могуће током наших

председавања. Како би се обезбедио континуитет, ми ћемо координирати наше ставове у вези са именованима.

У току припрема за председавање током 2014. и 2015. у континуитету, наша два министарства су већ ангажована у планирању организационих активности које ће укључивати заједничке обуке и размену дипломата. Такође смо спремни да помогнемо умрежавање швајцарских и српских институција и невладиних организација у циљу њиховог укључивања у наше припреме.